

РЕШЕНИЕ

№ 1178

гр. В., 26.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – В., 20 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Орлин Чаракчиев

при участието на секретаря Ани Люб. Динкова
като разгледа докладваното от Орлин Чаракчиев Гражданско дело №
20213110114806 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано предявени от **ХР. ДР. Б.**, ЕГН *****, с адрес: гр. В., ул. „В. Х. № * срещу „Д. - О. з.” ЕАД ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Г. Б.“ № * обективно- кумулативно съединени иски с правно основание чл. 405, ал.1 от КЗ и чл. 86, ал.1 от ЗЗД за заплащане на **сумата от 1658,30 лв.** (след допуснато изменение в цената на иска по реда на чл. 214 от ГПК), представляваща частична претенция от общо дължим остатък от застрахователно обезщетение в размер на 1820,12 лв. за настъпило на 31.01.2019 г. застрахователно събитие по застрахователна полица № * г., за лек автомобил „Мини Уан“, с ДК № *, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 12.10.2021 г. до окончателното изплащане на задължението, както и **сумата от 339,53 лв.**, представляваща обезщетение за забава върху главницата от 1320,00 лв. формирано за периода 01.04.2019 г. – 11.10.2021 г.

Ищецът твърди чрез процесуалния си представител адв. Й.А., че ответникът „Д. - О. з.” ЕАД е обезпечавал застрахователно покритие за собствения му лек автомобил марка „Мини УАН“ с ДК № * по застрахователна полица № * от * г. за застраховка „Каско +” с клауза „Пълно каско” и срок на действие от 12.08.2018 г. до 11.08.2019 г. Излага се, че страните определили застрахователна стойност на автомобила на 5400,00 лв. и премия от 469,20 лв., заплатена към момента. Сочи се, че на 30.01.2019 г. ищецът предоставил автомобила си на Д. Д., която на 31.01.2019 г., около 08:05 ч., управлявайки го по път III - 902 в посока гр. В., на около 1 км. преди отбивката за с. Г.К., при навлизане в десен завой,

попаднала на заледен участък, с кални наноси на пътното платно, поради което загубила управлението над автомобила, излязла наляво от пътя, вследствие на което се преобърнала няколко пъти в нивата. Контролните органи посетили ПТП, за което съставили Протокол за ПТП № *. Сочи, че на 31.01.2019 г. застрахователят бил уведомен и след оглед изготвил снимков материал и Опис - заключение по щета № * г., в който като увредени били описани следните детайли: предна броня, спойлер предна броня, решетка предна броня - средна, преден капак, обезшумител преден капак, лява панта преден капак, лява ключалка преден капак, дясна ключалка преден капак, амортизьор преден капак десен, ляв преден калник, подкалник PVC преден ляв, ляв мигач в калника, вежда PVC преден ляв калник, основа преден ляв калник, ляв водач предна броня, стойка регистрационен номер, стъкло предна дясна врата, дясно странично огледало, ляво странично огледало, фар ляв, гривна преден ляв фар никел, мигач в ляв калника, мигач преден ляв, фар за мъгла преден ляв, панел заден ляв, вежда PVC заден ляв калник, мек таван, обтегач мек таван, панел заден десен калник, предна лява джанта, предна дясна джанта, задна лява джанта, задна дясна джанта, преден ляв предпазен колан, странична дясна въздушна възглавница, датчик десен въздушна възглавница, облегалка предна дясна седалка, ЕБ възд. възглавница, вежда PVC заден десен калник, шенкел, десен заден, заден десен носач, греда заден мост, преден десен носач, кора под двигател, рамка радиатор и кормилна щанга предна лява. Поддържа, че на * г. получил Уведомление № * г., с което за да се изплати необходимото застрахователно обезщетение ответникът изискал от ищеца да прекрати регистрацията на автомобила, което той сторил на 14.02.2019 г., а на 20.02.2019 г. представил всички изискани документи. Получил обезщетение за настъпилата „тотална щета“ от 3579,88 лв., което било под действителната стойност на автомобила от 5400,00 лв., което сочи да поражда интереса му от водене на настоящия иск. Поддържа с уточняваща молбаа, че му се дължи и обезщетение за забава от 339,53 лв. за периода 01.04.2019 г. – 11.10.2021 г. По изложените съображения моли за уважаване на исквете. Претендира присъждането на разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 от ГПК е постъпил писмен отговор от ответника „Д. - О. з.“ ЕАД, чрез процесуалния му представител – адв. П. П. - Д., с който искът се оспорва по основание и размер. Не оспорва наличието на процесната застрахователно правоотношение по процесната полица сключена при условията на „Доверен сервиз“. Не оспорва и настъпването на ПТП, както и че е уведомен за застрахователното събитие на 31.01.2019 г., за което е застрахователна преписка № *. Излага, че при огледа на 07.02.2019 г. по застрахования автомобил били установени увреждания описани в 48 позиции. Установено е, че е нецелесъобразен и е налице „тотална щета“, поради което е определено обезщетение в размер на 3579,88 лв., след приспадане на 30% запазени части, на основание т. 12.3.1. от ОУ. Сочи, че обезщетението е изплатено чрез банков превод. Оспорва се и акцесорната претенция. По изложените съображения моли за отхвърляне на предявените икове. Претендират се и разноски.

В о.с.з. страните не се явяват, представляват се от процесуалните си представители, чрез които поддържат изразените позиции по спора.

СЪДЪТ, преценявайки събраните, по делото доказателства, по реда на чл. 12 от ГПК и чл. 235, ал. 2 от ГПК, приема за установено следното от фактическа страна и формулира следните изводи от правна страна:

Предявен е осъдителен иск с правно основание чл. 405, ал.1 от КЗ.

За успешното провеждане на иска в тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване в процеса наличието на валидно облигационно правоотношение с ответното дружество по сключен договор за застраховка, с включено покритие на осъществения риск, със срок на действие, покриващ датата на застрахователното събитие; обстоятелството, че на сочената дата е настъпило застрахователно събитие, както и че вследствие на събитието е претърпял твърдените имуществени вреди по вид и размер, включително настъпването на „тотална щета“; наличието на причинно-следствена връзка между събитието и вредоносния резултат, както и че е изправна страна в правоотношението със застрахователя, като е заплатил дължимата застрахователна премия и е изпълнил задължението си по договора за уведомяване за настъпилото застрахователно събитие.

В тежест на ответника е да докаже направените правоизключващи и правопогасяващи възражения, от които черпи изгодни за себе си правни последици.

По делото не е било спорно, а и от приетото като доказателство свидетелство за регистрация на МПС I част (л. 5), надлежно перфорирано и носеща отразяване – „прекратена регистрация – тотална щета 14.02.2019 г.“, съдът приема за установено, че ищецът ХР. ДР. Б. е собственик на л.а. „Мини Уан“, с ДК № *.

В случая по делото е обявено за безспорно, а и от представената застрахователна полица № 1012010000594/03.02.2020 г. (л. 6), се установява, че към датата на твърдяното застрахователно събитие – 31.01.2019 г., ответникът е осигурявал застрахователното покритие по сключен договор за застраховка „Каско+“ с клауза „Пълно Каско“ със срок на действие 12.08.2018 г. до 11.08.2019 г. за собствения на ищеца л.а. „Мини Уан“, с ДК № *.

По делото не е спорно също, а и видно от представеното уведомление-претенция за щета от 31.01.2019 г. (л. 25), преценено в съвкупност с предприетото от ответника с отговора на исковата молба оспорване основателността на заведения иск, че специалното рекламационно производство предвидено в чл. 380, ал. 1 от КЗ е отпочнато и до предявяването на иска са изминали три месеца, в които застрахователят не е платил пълния размер на претендираното от ищеца обезщетение. Респективно предявената по съдебен ред претенция се явява допустима.

По делото е прието за безспорно и че по образуваната преписка по щета щета № * г. ответникът е заплатил обезщетение от общо 3379,88 лв., с което свое действие е признал извънсъдебно с конклюдентни действия, но по несъмнен начин, всички материални предпоставки, обуславящи предявяването на спорното материално право, включително настъпването на застрахователно събитие на твърдяната дата 31.01.2019 г. при заявления от ищеца механизъм на настъпване на ПТП, който не се оспорва с отговора на исковата молба, а именно при управление на автомобила по път III - 902 в посока гр. В., на около 1 км.

преди отбивката за с. Генерал Кантарджиево, същият навлизайки в десен завой попаднал на залежен участък, с кални наноси на пътното платно, поради което водачът загубил управлението над автомобила, излязъл наляво от пътя, вследствие на което се преобърнал няколко пъти в нивата. Настъпилото ПТП се установява и от представения по делото Протокол за ПТП № * г. (л. 26)., който притежава всички необходими реквизити предвидени в образец Приложение № 2 към чл. 4 от Наредба № Из-41 от *г. за документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни произшествия, наред с което е съставен от органите на полицията в кръга на служебните им задължения, поради което притежава обвързваща доказателствена сила, до доказване на противното, по отношение на лично възприетите от съставителя обстоятелства, в случая фактът на настъпилото ПТП с множество материални щети. Поради изложеното и доколкото ответникът не е оспорил механизма на ПТП, нито е провел насрещно доказване в тази посока, данните от протокола следва да се възприемат изцяло.

На следващо място не е спорно, а и видно от приложения на л. 8 опис - заключение по щета от 07.02.2019 г., изготвен и подписан от служител на ответника, както и от ищеца, се установява, че по лекия автомобил „Мини Уан“, с ДК № * са били налице следните щети: предна броня, спойлер предна броня, решетка предна броня - средна, преден капак, обезшумител преден капак, лява панта преден капак, лява ключалка преден капак, дясна ключалка преден капак, амортизьор преден капак десен, ляв преден калник, подкалник PVC преден ляв, ляв мигач в калника, вежда PVC преден ляв калник, основа преден ляв калник, ляв водач предна броня, стойка регистрационен номер, стъкло предна дясна врата, дясно странично огледало, ляво странично огледало, фар ляв, гривна преден ляв фар никел, мигач в ляв калника, мигач преден ляв, фар за мъгла преден ляв, панел заден ляв, вежда PVC заден ляв калник, мек таван, обтегач мек таван, панел заден десен калник, предна лява джанта, предна дясна джанта, задна лява джанта, задна дясна джанта, преден ляв предпазен колан, странична дясна въздушна възглавница, датчик десен въздушна възглавница, облегалка предна дясна седалка, ЕБ възд. възглавница, вежда PVC заден десен калник, шенкел, десен заден, заден десен носач, гредка заден мост, преден десен носач, кора под двигател, рамка радиатор и кормилна щанга предна лява. Т.е. тъждеството между твърденията от ищеца с исковата молба щети и действително настъпилите при застрахователното събитие от 31.01.2019 г. се установява по несъмнен начин и от съставения и подписан от служители на застрахователя документ, представляващ писмено извънсъдебно признание на търговеца на неизгодния за него факт, че вследствие на ПТП по собственият на ищеца лек автомобил са увредени именно детайлите твърдени от последния.

Спорът е относно приложимия алгоритъм за определяне размера на дължимото застрахователно обезщетение.

С оглед на безспорно установеното настъпване на покрития от договора застрахователен риск за застрахователя е възникнало задължението да заплати уговореното застрахователно обезщетение в размера, определен по правилото на чл. 386, ал.2 от КЗ. Последната предвижда, че обезщетението трябва да бъде равно на действително

претърпените вреди към деня на настъпване на застрахователното събитие, като доказването на вредите е в тежест на застрахования. Обезщетението не може да надвишава действителната (при пълна увреда) или възстановителната (при частична увреда) стойност на застрахованото имущество, т. е. стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество (чл. 400, ал. 1 от КЗ), съответно стойността, необходима за възстановяване на имуществото в същия вид, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка (чл. 400, ал. 2 от КЗ). Смисълът е да бъде реализирана в пълен обем обезвредата на пострадалия, така че да бъде избегнато обезпеченото с полицата обедняване на патримониума му вследствие на настъпилия застрахователен риск.

От неоспореното заключение на допуснатата САТЕ, което съдът кредитира като пълно, обективно и компетентно, се установява, че необходимите за възстановяване на автомобила части, ведно с включената цена за труд възлизат на стойност 15180,12 лв. във вариант при средни пазарни цени за части и труд, съответно на 12279,19 лв. във вариант при средни пазарни цени на труда формирана от цената на труда в три сервиза о на нови алтернативни части. Т.е. всички варианти на заключението надхвърлят пазарната стойност на автомобила, която се установява, че към 15.02.20 г. възлиза на между 5400,00 лв.

Съгласно чл. 390, ал.2 от КЗ тотална щета е налице при увреждане, за което стойността на разходите, нужни за извършване на необходимия ремонт, надвишава 70% от действителната стойност на МПС. При така установени посредством ангажираните по делото специални знания относно възстановителна и действителна пазарна стойност на застрахования автомобил, следва да се направи извод, че е налице тотална (пълна) загуба на застрахованото имущество. Следователно при определяне размера на дължимото застрахователно обезщетение следва да бъде съобразено наложилото се в съдебната практика разрешение, че в хипотезите на тотална щета меродавна е действителната стойност на вещта към момента на застрахователното събитие, но не повече от застрахователна сума, от която се приспада стойността на запазените части.

В тази връзка съдът не споделя становището на ответната страна, че при тотална щета дължимото обезщетение възлиза на 70 % от пазарната стойност на автомобила, на основание чл. 12, ал.3 от ОУ. Видно от текста на цитираната клауза същата регламентира между страните хипотезата, когато вследствие на настъпило застрахователно събитие между субектите на облигационната връзка ще се приеме за установено, че застрахованото имущество е претърпяло „тотална щета“ – т.е., че възстановяването му е икономически неизгодно. По аргумент за обратното следва, че текстът на клаузата не е насочен в смисъла твърдян от ответника, че винаги при наличие на запазени части по тотално увреденото МПС застрахователно обезщетение, то следва да се редуцира до 70 % от застрахователната стойност и то независимо от действителна стойност на запазените детайли. На практика с условието на чл. 12, ал.3 от ОУ страните единствено са приели стойност за горен праг на ремонтно-възстановителната стойност, над който МПС се приема за „тотална щета“, като са възпроизвели скрепеният в чл. 390, ал.2 от КЗ процентен критерий - 70 %, с тази разлика, че

ОУ прилага същия към застрахователната стойност на автомобила, а КЗ към действителната му стойност, което обстоятелство обаче се явява ирелевантно с оглед липсата на спор за характера на щетата като тотална.

Досежно т. нар. "ползи от вредите", които трябва да се приспадат от обезщетението, за да не се допусне неоснователно обогатяване на увредения ([чл. 51, ал. 1 от ЗЗД](#)) съгласно неоспореното заключение САТЕ ищецът не би могъл да реализира сам стойността от 302,40 лв. на установените запазени детайли по увреденото МПС, поради нормативните изисквания ограничаващи дейността по разкомплектоване на останки, представляващи опасни отпадъци камо в кръга на лицензирани търговци и фактическото търсене на подобни вещи на конкурентен пазар. Същевременно при изслушването си в о.с.з. вещото лице е пояснило, че сигурната пазарна реализация на увреденото имущество в случая се изчерпва само с цена за скрап, която в случая възлиза на 161,82 лв. и която съдът намира, че следва да се приспадне от пазарната стойност на автомобила от 5400,00 лв.

От последната сума следва да се приспадне и извънсъдебно изплатеното от ответника обезщетение, като с исковата молба ищецът е направил изявление, че по банковата му сметка е постъпила сумата от 3579,88 лв., но това твърдение е оттеглено в първо о.с.з., като вместо това е заявено, че не се оспорва плащане до размер от 3379,88 лв. Съдът намира, че първоначалното изявление на ищеца очевидно е оттеглено във връзка с уточнението от ищеца направено след обявяване за окончателен на проекто-доклада по делото, че в застрахователното обезщетение следва да се включи и сумата от 200,00 лв. за репатриране на автомобила. Доколкото обаче такива твърдения ищецът не е изложил в исковата молба, релевирането им едва в първо о.с.з. като допълнително правопораждащо основание е преклудирано, а съдът кредитира, първоначалното изявление на ищеца, че е получил сумата от 3579,88 лв. като признание на неизгоден за него факт и приема, че именно с този размер е била заверена банковата му сметка от ответника. Че в тази сума не е включена сумата от 200,00 лв. за репатриране на автомобила се установява и от писмото от ответника до ищеца от 12.02.2019 г. (л. 38), в което изрично се сочи, че определеното обезщетение от 3579,88 лв. включва единствено действителната стойност на автомобила с приспаднати 30 % запазени части.

С оглед на изложеното съдът намира, че от пазарната стойност на автомобила следва да се приспадат сумите от 161,82 лв. и 3579,88 лв., при което се формира неплатен остатък от застрахователното обезщетение в размер от 1658,30 лв., респективно исковата претенция се явява основателна именно в претендирания размер и следва да се уважи изцяло. Като последица от уважаване на иска на ищеца следва да се присъди законна лихва от датата на исковата молба, но само относно първоначалния размер на претенцията от 1320,00 лв. Върху частта, с която иска е увеличен законната лихва е дължима от дата, на която е допуснато увеличението на иска, тоест от 06.01.2021г., тъй като за тази част иска се счита предявен от постановяване на акта по чл. 214, ал.1 от ГПК.

Съгласно чл.409 от КЗ, застрахователят дължи законна лихва за забава върху дължимото застрахователно обезщетение след изтичане срока по чл.405 КЗ, освен в

случаите на чл.380, ал.3 от КЗ. По смисъла на чл.380, ал.3 вр. ал. 1 от КЗ, лицето, което желае да получи застрахователно обезщетение, е длъжно да отправи към застрахователя писмена застрахователна претенция с предявяването на която да предостави пълни и точни данни за банковата сметка, по която да се извършат плащанията от страна на застрахователя, а непредставянето на данни за банкова сметка поставя в забава кредитора по отношение на плащането, като застрахователят не дължи лихва. Застрахователят не е правил конкретно оспорване в този смисъл.

Доколкото е налице тотална щета по отношение на процесния автомобил, същият представлява излязло от употреба МПС по смисъла на параграф 1, т. 1, б. "а" от ДР на Наредбата за излезлите от употреба моторни превозни средства, вр. чл. 18а, ал. 2, т. 1 от Наредба № I-45 от 24.03.2000 г. за регистриране, отчет, спиране от движение и пускане в движение, временно отнемане, прекратяване и възстановяване на регистрацията на моторните превозни средства и ремаркета, теглени от тях, и реда за предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства. На основание чл.18, ал.1 от Наредбата за излезлите от употреба моторни превозни средства ищецът, като собственик на автомобила е бил длъжен да предаде автомобила на специализиран център за разкомплектоване, предвид изричната забрана в чл. 18, ал. 2, т. 1 и т. 2 от наредбата, гласяща, че предаването на излезли от употреба МПС или отпадъци не може да се извършва по начини, различни от предвидените в наредбата и на лица, които не притежават специално разрешение. законодателят е въвел допълнително (специално спрямо чл. 105 КЗ, към който препраща чл. 107, ал. 1 КЗ – отм.) изискване в случаите на тотална щета на МПС, а именно представяне на доказателства за прекратяване на регистрацията му, като условие за плащане. В този смисъл и разпоредбата на чл. 390, ал.1 от КЗ предвижда, че изплащането на обезщетение по този ред при тотална щета е обусловено от представяне на удостоверение за прекратена регистрация на МПС.

В настоящия случай ответникът не е оспорил твърдението на ищеца, че същият е представил на застрахователя доказателства за deregистрация на автомобила на 20.02.2019 г., поради което следва да се приеме, че считано от 21.02.2019 г. ответникът е изпаднал в забава за плащане на първоначално претендираната главница от 1320,00 лв. Следователно в исковия период 01.04.2019 г. – 11.10.2021 г. в полза на ищеца се следва законна лихва върху установеното сумата от 1320,00 лв. Досежно размерът ☐ съдът с помощта на публично достъпен лихвен калкулатор на законна лихва (http://nraapp03.nra.bg/web_interest/start_int.jsp), изчисли, че същият възлиза на 339,19 лв., до който размер исковата претенция за обезщетение за забава следва да се уважи, а за разликата до пълния претендиран размер от 339,53 лв., следва да се отхвърли като неоснователна.

С оглед изхода на спора и своевременно направените искания от страните, на всяка от тях следва да се присъдят разноски съобразно уважената, респективно отхвърлената част от претенцията за обезщетение за забава. С представения списък по чл. 80 от ГПК и договор за правна защита и съдействие ищецът по делото е доказал действително направени разноски от общо 713,71 лв., от които 118,71 лв. за държавна такси, 175,00 лв. депозит за

вещо лице и заплатено адвокатско възнаграждение от 420,00 лв. с ДДС. Или съгласно изхода на делото на ищеца следва да се присъдят разноси от общо 713,56 лв., на основание чл. 78, ал.1 от ГПК. Съответно на основание чл. 78, ал. 3 вр. от ГПК на ответника се полагат разноси съответстващи на отхвърлената и прекратената част от иска, които възлизат на 0,10 лв. от общо доказаните 498,00 лв. – 175,00 лв. депозит за СТЕ и 323,00 лв. за заплатено адвокатско възнаграждение.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Д. - О. з.” ЕАД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Г. Б.“ №* да заплати на ХР. ДР. Б., ЕГН ***, с адрес: гр. В., ул. „В. Х. № * сумата от 1658,30 лв.,** представляваща частична претенция от общо дължим остатък от застрахователно обезщетение в размер на 1820,12 лв. за настъпило на 31.01.2019 г. застрахователно събитие по застрахователна полица № * г., за лек автомобил „Мини Уан“, с ДК № *, **ведно със законната лихва както следва:** върху сумата 1320,00 лв., считано от датата на подаване на исковата молба - 12.10.2021 г., а върху увеличената част от иска 1658,30 лв., считано от 21.03.2022 г. до окончателното плащане на сумата, както и **сумата от 339,19 лв.,** представляваща обезщетение за забава върху главницата от 1320,00 лв. формирано за периода 01.04.2019 г. – 11.10.2021 г., на основание чл. 405, ал.1 от ЗЗД и чл. 86, ал.1 от ЗЗД, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за обезщетение за забава **за разликата над сумата от 339,19 лв.,** до пълния претендиран размер от 339,53 лв., като неоснователна.

ОСЪЖДА „Д. - О. з.” ЕАД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Г. Б.“ № * да заплати на ХР. ДР. Б., ЕГН ***, с адрес: гр. В., ул. „В. Х. № * сумата от 713,56 лв.,** представляваща сторените в настоящото производство съдебно-деловодни разноси, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК.

ОСЪЖДА ХР. ДР. Б., ЕГН ***, с адрес: гр. В., ул. „В. Х. № * да заплати на „Д. - О. з.” ЕАД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Г. Б.“ № 3 сумата от 0,10 лв.,** представляваща сторените в настоящото производство съдебно-деловодни разноси, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Варненски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – В.: _____